

Sreda, 26. januar 2005.

Svedok L-96

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.21 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Samo da vas podsetim da ste dali na početku svog svedočenja svečanu izjavu koja i dalje važi. Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam časni Sude.

svedok L-96

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING - NASTAVAK

TUŽILAC WHITING: Zamolio bih da se pred svedoka stavi dokazni predmet broj P54. Mi u stvari imamo i verziju gde su zatamnjena imena ispod fotografija. Zbog transkripta, to je ona verzija koja će biti postavljena pred svedoka. Ja ću proći kroz te fotografije po redu, pa ako bi mogla prva fotografija da se stavi pred svedoka.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dobar dan svedoče. Želim da vas podsetim da smo na javnoj sednici. Da li me razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada ćemo da prođemo kroz ove fotografije. Ja ću vas pitati za svaku od njih da li prepoznajete osobe na njima. Zbog zapisnika je potrebno da pročitam ERN broj svake fotografije koju ću vam pokazati. Prva od njih nosi oznaku ERN broj 0323-1471. Da li prepoznajete ovu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća nosi oznaku ERN broj 0323-1436. Da li prepoznajete ovu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Tu sam osobu poznavao i pre rata.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate ime te osobe?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ta je osoba iz sela Godance/Godanc, a preziva se Ahmeti. To je Vesel Ahmeti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate, kada ste poslednji put videli tu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne sećam se kada sam ga zadnji put video.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako možemo sada da pređemo na sledeću fotografiju koja nosi oznaku ERN U003-8691. Da li prepoznajete ovu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne poznajem ovog čoveka.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U008-3669. U stvari, ona ima drugačiji broj ali je to ista fotografija. Nisam siguran da li Pretresno veće i zastupnici Odbrane žele to da pogledaju? Da li prepoznajete ovu fotografiju?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-2164. Da li prepoznajete ovu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Fotografija koja nosi oznaku ERN U003-8692?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Prepoznajem tu osobu na fotografiji. Video sam ga u Lapušniku/Llapushnik kada sam bio odveden u onu drugu prostoriju. To je Emin Emini, i on je bio u drugoj grupi kada nas je Shala podelio na dve grupe. On je bio sa mnom u istoj grupi i pronađen je mrtav... mrtav.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako možemo da predemo na sledeću fotografiju koja nosi oznaku ERN U003-8693. Da li prepoznajete ovu osobu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Čini mi se da je Hysri iz Belinca/Belincë .

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako možemo da predemo na sledeću fotografiju koja nosi oznaku ERN U003-2165?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ovu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8694?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8695?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ni tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8696?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ova osoba koju sam video u Lapušniku/Llapushnik je Shaban Hoti. Tada nije nosio naočare.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8697?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ovu osobu sam video u Lapušniku/Llapushnik i na mestu pogubljenja, a zove se Hasan Hoxha.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8698?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. To je Safet Hyseni. Video sam ga u Lapušniku/Llapushnik i u drugoj grupi na mestu pogubljenja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-2166?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ovu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: ERN U003-2167?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ni tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: ERN U003-8699?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ni tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: ERN U003-2171?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ni ovu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: ERN U003-8700?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Što se ove osobe tiče, o njemu sam čuo od Shefqeta Ramadanija. To je osoba koju sam ja spominjao kao saobraćajnog policajca iz područja Suve Reke/Suharekë koji je neko vreme radio u Prištini/Prishtinë. To je osoba o kojoj je govorio Shefqet Ramadani. Radi se o osobi kojoj su bile slomljene noge.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća je ERN U003-2168?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, tu osobu ne poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: ERN U003-8701?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ova osoba je Musli Musliu iz Belinca/Belincë koga su skraćeno zvali Mus. Njega sam video u onoj prvoj prostoriji. Video sam kako ga Shala bije. A kada smo odlazili poslednjeg dana, video sam tu osobu – kada sam govorio o tome da su vrata bila otvorena kada smo odlazili.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-2170?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Što se ove osobe tiče, mogu samo da kažem da pripada porodici Xhemtafa ali mu ne znam ime. Porodica Xhemtafa ima mnogo članova, ne znam mu ime ali znam da on pripada toj porodici.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća fotografija nosi oznaku ERN U003-8702?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ova osoba je Bashkim, ne znam mu prezime. U to vreme nisam znao da li je živio u samom Štimlju/Shtime ili na području oko Štimlja/Shtime. Bio je u istoj prostoriji sa mnom. Nalazio se u drugoj grupi kao i na mestu egzekucije gde je ubijen. Tu sam osobu takođe poznao pre rata.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, da li možemo molim vas da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Da.

(privatna sednica)

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ova osoba pripada porodici Xhemtafa. Ne znam mu ime ali znam da on pripada porodici Xhemtafa iz Crnojeljeva/Carralevë .

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste videli tu osobu u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nisam video tu osobu u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING: I dozvolite da... ako mogu... ako sudski poslužitelj može da se vrati na fotografiju koja nosi oznaku ERN U003-2170, molim vas, koja se nalazi na stranici broj 21.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Svedoče, rekli ste da je i ova osoba iz porodice Xhemtafa, ali vas nisam pitao da li ste tu osobu videli u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nisam video tu osobu u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Da se vratimo sada... poslednja fotografija je ja mislim nosila oznaku ERN U003-1447. Idemo sada na ERN U003-8704.

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ova osoba je Luta, šumar. On je radio kao šumar u to vreme, a bio je iz sela Crni Breg/Breg i zi. Poznavao sam ga i pre rata. Video sam ga u Lapušniku/Llapushnik. Bio je u mojoj prostoriji. Bio je takođe i u mojoj grupi i on je pogubljen.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća nosi oznaku ERN U003-8705?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Video sam tu osobu u Lapušniku/Llapushnik. To je Shyq iz Godanca/Godanc . To je osoba čija je noga bila slomljena. To je ona osoba koju smo nosili od Lapušnika/Llapushnik do mesta pogubljenja gde je i ubijen. Tu sam osobu poznavao i pre rata, jer smo išli zajedno u srednju školu.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, za sledeću grupu fotografija bih zamolio ako možemo da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Da.

(privatna sednica)

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MANSFIELD

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dobar dan gospodine. Ja zastupam Fatmira Limaja i želim da vam postavim pitanja u vezi sa jednim konkretnim incidentom, a to je incident koji ste vi opisali da se dogodio kada ste napustili Lapušnik/Llapushnik poslednjeg dana, kada ste išli planinskom stazom. Rekli ste da je Shala napomenuo da dolazi komandant Çeliku i da je razgovarao sa komandantom Çelikuom. To je događaj o kome želim da vas pitam. Da li ste to jasno razumeli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, do sada vas jasno razumem.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Hvala vam. Da li se slažete da niste pomenuli ili opisali ovaj događaj kao ni ime Çeliku ikome zvanično sve do leta 2001. godine, nakon što ste videli Fatmira Limaja na televiziji?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Iako je pitanje bilo prilično dugo, odgovoriću. Do 2001. godine, nikada nisam pomenuo ime Fatmira Limaja. Prvi put sam spomenuo to u svojoj izjavi kada sam se vratio iz zapadnih zemalja avgusta meseca 2001. godine. Prvo put sam čuo za ime Fatmira Limaja u mlinu Xheladina Ademaja, ali sam bio uveren da ću ga prepoznati kao što mi je Xheladin i rekao: "Čim ga budeš video na televiziji, prepoznaćeš ga." A pre toga, ja nikome nisam mogao da kažem da je to osoba iz zone Lapušnika/Llapushnik ili iz neke druge zone. Sasvim mi je jasno da kada sam davao svoju prvu izjavu, da ja nisam znao njegovo ime.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Gospodine, mogu li samo da izmenim nešto u transkriptu. Nije od većeg značaja. U mom prvom pitanju bi možda reč "poštujem" više odgovarala, ali ja sam ipak rekao "zastupam". A sada gospodine, ja... niste odgovorili na pitanje koje sam vam postavio. Postaviću ga ponovo. Da li se slažete... razložiću pitanje: da li se slažete da niste spomenuli ili opisali bilo kakav incident do koga je došlo na planini koji je uključivao komandanta bilo kog imena, sve do 2001. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tako je bilo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da. Izvinjavam se. Pitanje je bilo: Da li se slažete da niste pominjali taj incident, na trenutak ostavite imena po strani, vi niste spomenuli ili opisali to sve do leta 2001. godine. Da li se slažete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pre avgusta meseca 2001. godine, ja znam da ga nisam pomenuo, jer u jednoj prilici pre avgusta meseca 2001. godine kada sam dao izjavu...

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Slažete se dakle da niste spominjali incident pre leta 2001. godine. da li se takođe slažete da do leta 2001. godine niste pominjali vlastima ime Çeliku?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pre leta 2001. godine, ja nisam znao pravo ime komandanta Çelikua, ali sam pomenuo komandanta Çelikua. A što se tiče njegovog imena, ja ga nisam znao.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ne. Molim vas da me pažljivo slušate. Opet ću da ponovim da vi niste pomenuli ime... ime Çeliku zvanično nikome sve do leta 2001. godine, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tako je to bilo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja vam sugerišem da ste vi ime Çeliku i taj događaj na planini pomenuli kada ste videli Fatmira Limaja na televiziji. Da li me pratite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I ja jasno želim da vas pitam ako ste videli komandanta... čoveka po imenu komandant Çeliku na planini poslednjeg dana pre onih užasnih događaja koje ste opisali, kako je došlo do toga da vi niste pomenuli komandanta Çelikua nikome zvanično sve do leta 2001. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja ću sada to da objasnim kako bi razumeli zašto ga nisam pominjao. Pre svega, kada su se dogodila ubistva, ja sam bio u užasnom stanju. Nešto što nikada nisam mogao da zamislim da će se dogoditi – dogodilo se. Drugo, mi Albanci sa Kosova/Kosovë, mi imamo krvnu osvetu. Pošto sam sopstvenim očima video ubijanje (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) mojih prijatelja, u tom trenutku sam zaboravio ne samo komandanta Çelikua već sam zaboravio i Qerqiza. Mislio sam samo na Shalau i Murrizija i osobu koja je direktno učestvovala u ubijanju. Nisam u to vreme mislio na to da su stvari išle korak po korak: kako sam napustio Lapušnik/Llapushnik, kako je put tekao, šta se dogodilo – sve to sam kasnije rekao. Rekao sam da su Murrizi i Shala krenuli sa nama iz Lapušnika/Llapushnik, i onda sam pomenuo da je neko negde na sredini puta nam dodelio jednog vojnika i da je to učinio komandant Çeliku. I to je na taj način izašlo na videlo. A pre toga, ja o tome nisam ni mislio. To je bilo prvi put da sam svojim očima video ubistvo. Dakle, bio sam orijentisan na Shalau, ne na onu dvojicu - i to je bio razlog. Sa istražiteljima sam prošao sve događaje korak po

korak: od moje kuće, do Lapušnika/Llapushnik, do zatvora, do odlaska na mesto pogubljenja, do samog ubijanja. I to je to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Kažete da ste bili fokusirani na Shalau. Rekli ste da je osoba koja je pomenula komandanta Çelikua bio Shala, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Shala je bio taj koji je rekao: "Dolazi komandant Çeliku."

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ako ste bili fokusirani na Shalau...

prevodioci: Molimo vas da uključite mikrofon.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ako ste bili fokusirani na Shalau posle tih događaja, kako ste mogli da zaboravite da je možda najvažniji oficir u regionu ili zoni po vama bio prisutan tri časa pre egzekucije?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja ću to sada na sledeći način da objasnim, i tako je i bilo. To je bila osoba, kako vi kažete, oficir sa visokim činom, ali je činjenica da me on lično nije mučio, (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) kod stabla višnje. On mi nije rekao da ga je taj komandant mučio ili maltretirao. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) samo je rekao stvari koje su mu se dogodile i koje su činili Shala i Qerqiz. I tako sam ja bio fokusiran na Shalau i Qerqiza. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

(...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) mi je i to rekao da Murrizi čak nije bio uzrok nijedne njegove nevolje tokom boravka u zatvoru. I to je bio glavni razlog - zbog čega. U to vreme ja sam samo tražio da otkrijem Shalain identitet, da otkrijem identitet osobe koja je ubijala druge osobe bez ikakvog razloga. Čak... da nije zbog ovog današnjeg suđenja... da nije zbog ovog današnjeg suđenja, ja nikad ne bih pitao ko je bio Fatmir Limaj, ali istražitelji su pitali: "Ko je bila ta osoba? Šta se dogodilo? Kako se dogodilo?" I to je dakle to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Doći ću do istražitelja Centralne jedinice za kriminalističku istragu, ali vi ste prvo razgovarali o nekim pojedinostima sa Srpskim policijskim vlastima, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Želeo bih da se osvrnem na mogućnost koju ste imali da pomenete Çelikua - da ste ga videli, i želim da bude jasno sa strane Fatmira Limaja da se takav incident nije dogodio u planinama gde je on navodno došao na traktoru ili hodajući. Da li me pratite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, shvatam sasvim jasno.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Sa ovim delom ćemo ići pažljivo. Posle šokantnog pogubljenja, jasno je da ste bili veoma uplašeni i zabrinuti, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, bio sam.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I vaša glavna briga je bila da je možda neko iz OVK mogao da vas progoni?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, razmišljao sam na taj način.

ADVOKAT MANSFIELD: Možemo li molim vas da se na ekranu pokaže karta broj 6 iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1?

prevodioci: Molimo vas da uključite mikrofon.

ADVOKAT MANSFIELD: Izvinjavam se. Molim da se karta pokaže na ekranu kako bi svi to mogli da vidimo. Ne? Pa, mogu onda da nastavim sa pretpostavkom da svi imamo tu kartu, čak iako nije na ekranu.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Molim vas da pogledate u ovu kartu... da li ste ovu kartu videli pre?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, video sam je.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ako je pogledate, videćete da se Lapušnik/Llapushnik nalazi označen u crvenom kvadratu, a ispod toga se vidi jedan crveni trougao koji označava selo Beriša/Berishë . Da li vidite ta dva mesta, Lapušnik/Llapushnik i Beriše/Berishë na ovoj karti?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim Lapušnik/Llapushnik i Berišu/Berishë na ovoj karti.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vide se na karti i neka druga mesta. Pri dnu se vidi Uroševac/Ferizaj pored crvene tačke i ružičasto područje oko toga, u donjem desnom uglu. Da li vidite to?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A sada, prva stvar koju želim da vas pitam je da li vi govorite istinu da ste... kada ste otišli sa mesta pogubljenja, da ste peške otišli sve od planine Beriša/Berishë do Uroševca/Ferizaj? Je li to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tako je. Od tog mesta sam otišao do Uroševca/Ferizaj, u kuću jednog rođaka.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste išli putem?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne. Nisam išao putem.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Jer kada se ide preko planina, to je znatno duža razdaljina, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja nisam išao po planinama. Ja sam išao od Beriše/Berishë do Banjice/Baicë , pa do Nekovca/Nekoc. Jedna (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) je živeo u Nekovcu/Nekoc, ali ja se nisam usudio da odem kod nje. U Sedlaru/Shalë (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) ali sam se plašio da će me Shala pronaći (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) tako da nisam znao gde da idem. I zbog toga sam ja otišao kod (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) i tamo sam stigao sledećeg dana u 18.00 časova, u to vreme. Ona je još uvek živela tamo u istoj kući.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Molim vas da na ovoj karti pokažete put kojim ste išli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Od Beriše/Berishë sam otišao u Nekovce/Nekoc. Išao sam ovim putem. Ovo je dalekovod koji od Lipovice/Lipovicë vodi ka Krajištu/Kraishtë . Nisam ostao u Lipovici/Lipovicë jer je bila pod kontrolom OVK.

Otišao sam u Zborce/Zborc, ali nisam tamo ostao jer sam se plašio da je i ono bilo pod njihovom kontrolom. Otišao sam u Godance/Godanc. Godance/Godanc je takođe bilo pod kontrolom OVK, pa sam i to područje izbegavao. Izašao sam na glavni put od Štimlja/Shtime do Lipljana/Lipjan i prešao ga. Otišao sam ovde u Mužičane/Muzeqinë, a to je područje koje sam dobro poznao, Koshare/Koshare i ovde, pre nego što sam došao kod (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...), znao sam da mogu da ostanem oko nedelju dana u tom području i da onda nastavim. Bilo je oko 17.00 ili 18.00 časova kada sam tamo stigao. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) Tu sam i presvukao odeću, obrijao se. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) me je izmasirala jer sam bio u veoma lošem stanju. Ona je znala šta se dogodilo sa (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) ali nije znala za ubijanja. SUP je bio samo 700 metara udaljen od njene kuće.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Pitanje koje ja imam je sledeće: ta udaljenost preko planina, kada gledamo razmeru na ovoj karti, čini se da je između 40 i 50 kilometara. Kada se ide putem to je otprilike 39 kilometara. Da li se slažete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, da, otprilike. Moguće 35 do 40 kilometara, da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ne. Planinama je preko 40 kilometara, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Moguće je.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste izbegavali sve kontrolne punktove?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nije bilo kontrolnih punktova... u tom području Drenice/Drenicë. Jedino je bio na raskrsnici kod Đurkovca/Gjurkoca. Prošao sam kroz to područje koje sam dobro poznao, i na kraju sam stigao u Uroševac/Ferizaj.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li vi kažete da ste rizikovali da vas uhvati OVK zato što ste prolazili kroz područja koja su bila pod njihovom kontrolom?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nisam se približavao kućama i selima, ali je ipak bila velika opasnost. Da, svakako.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja vam sugerišem da vi niste to uradili.

Gledajući u kartu, ja vam tvrdim da ste vi umesto toga mogli da vidite sa brda u blizini Beriše/Berishë srpski kontrolni punkt. Videli ste kontrolni punkt Komorane/Komoran koji je na severu i desno na ovoj karti od Lapušnika/Llapushnik. Da li vidite Komorane/Komoran?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim Komorane/Komoran.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vi ste sa planine gde ste se nalazili mogli da vidite taj kontrolni punkt, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Posle pogubljenja, ja ništa nisam mogao da vidim. Kada se smrklo, tek onda sam počeo da se krećem. Nisam se usudio da se ranije pokrenem. Ali ja nisam znao gde se tačno nalazi kontrolni punkt u Komoranu/Komoran, i nisam video nikakvu svetlost na toj strani. Ja čak nisam ni znao da tamo postoji kontrolni punkt. Za taj kontrolni punkt sam saznao tek kada su me odveli u Prištinu/Prishtinë pa onda odatle do Komorana/Komoran. Ali pre nego što se smrklo... pre nego što je pao mrak, ja se nisam usudio da se pokrenem. Ali kao što sam rekao, ja jako dobro poznajem to područje, i ja sam pešice prešao čitav ovaj put. Srbi su me odveli iz Prištine/Prishtinë u Komorane/Komoran.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vi ste u to vreme znali da je Komorane/Komoran bio srpski kontrolni punkt, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U to vreme ja nisam znao čije su snage bile u Komoranu/Komoran i šta se tamo događa.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Znali ste da je...

prevodioci: Mikrofon gospodine Mansfield.

ADVOKAT MANSFIELD: Izvinjavam se.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Znali ste da je to bio srpski kontrolni punkt. On je u to vreme bio najveći na Kosovu/Kosovë, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ja to nisam znao, bar ne do trenutka dok me tamo nisu odveli. Ja nisam znao da je tamo bio kontrolni punkt. I da se tamo bilo koje snage nalaze.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ono što ja kažem da ste vi uradili je da ste tokom dana, a ne kada se smračilo, da ste se spustili dole do kontrolnog punkta i predali se Srpskoj policiji, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nije bilo tako.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I prema karti, vi ste onda sa Srpskom policijom otišli u Prištinu/Prishtinë, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Otišao sam iz Uroševca otišao u Prištinu/Prishtinë sa Srpskom policijom. To je u suprotnom smeru, a ne onom koji ste vi opisali.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I samo da završimo ovaj deo. Ja tvrdim da ste vi otišli u Prištinu, tamo dali izjavu a da ste zatim iz Prištine/Prishtinë odvedeni u SUP Uroševac/Ferizaj?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Želeo bih da pogledate izjavu ili možda je pre to izveštaj koji su napravile Srpskih vlasti o vašoj poseti Uroševcu/Ferizaj kao i Prištini/Prishtinë.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, mi smo podelili svežanj dokumenata svima, i to se u stvari nalazi u tom svežnju, to je druga izjava. I mi to imamo i na engleskom i na albanskom jeziku. To je stranica... mogu da vam dam broj u verziji na engleskom jeziku, a želim da pogledate u... stranica koja nosi oznaku ERN 0306-6563. Na albanskoj verziji to je dokument koji nosi oznaku ERN 0308-3263.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Molim vas gospodine da vi kao svedok pogledate albansku verziju koju možete da pročitate i koja nosi oznaku ERN 0308-3263. Ja ću vam postaviti pitanje na engleskom jeziku što će biti prevedeno kako bi vi to mogli da pronađete u albanskoj verziji.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, na našim stranama to se nalazi na stranici koja nosi ERN oznaku broj 0306-6563. Negde na pola te stranice počinje rečenica na engleskom: "Dalje po njegovim navodima..."

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vaše ime se tamo navodi... to ja svakako neću da pročitam: "...je izjavio da je bežeći kroz šumu iz pravca Lapušnika/Llapushnik stigao do glavnog puta Priština/Prishtinë – Peć/Pejë i da se predao policajcu na kontrolnom punktu u Komoranu/Komoran i opisao mu događaj, nakon čega je odveden od strane Službe Državne bezbednosti u Prištinu/Prishtinë, gde su sa njim obavljani detaljni razgovori: "Kada je

obavljen razgovor sa..." vama, i ponovo se pominje vaše ime "...u prostorijama SUP-a Uroševac/Ferizaj, po naređenju načelnika SUP-a Uroševac/Ferizaj, OSL [ovlašćeno službeno lice] SUP Uroševac iz OKP [Odeljenja za krivične prekršaje], zajedno sa..." vama, i tako dalje "...otišli su u selo Lapušnik/Llapushnik ."

Ja sam to skratio. To je bilo rečeno početkom avgusta meseca sa vaše strane Srpskim vlastima, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Sećam se te izjave, ali ne znam da li sam je dao u Prištini/Prishtinë. Znam da smo iz Uroševca/Ferizaj otišli u Prištinu/Prishtinë, gde smo čekali jedan sat, sat i po da nam se drugo vozilo pridruži. Vidim ovde imena i ona su tačna, sva imena, a ta sam imena ja dao u Uroševcu/Ferizaj. Priština/Prishtinë je takođe bila upoznata sa slučajem, sa onim što se dogodilo, jer smo iz Uroševca/Ferizaj otišli u Prištinu/Prishtinë. Ja sam čekao u vozilu. Čekali smo neko vreme. Inspektor je ušao unutra. Ne znam o čemu su unutra razgovarali. I onda smo krenuli u Komorane/Komoran, a odatle u Lapušnik/Llapushnik. I sva imena ovde: Bashkim, Hxeladin Ademaj, sva imena su tačna.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja vam tvrdim da izbegavate suštinu. Ono što ste vi rekli Srpskim vlastima je da ste otišli na kontrolni punkt Srpske policije u Komoranu/Komoran, za koji ste danas popodne rekli da niste znali da je postojao, i da ste im opisali događaj i da ste onda otišli u Prištinu/Prishtinë. Kako su Srpske vlasti... ovo je pitanje: kako su Srpske vlasti sastavile takvu verziju ako se to nije dogodilo?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Srpske vlasti su uzele izjavu od mene, to je istina. Mogu ovde da vidim sva imena, imena koja sam ja pomenuo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dakle, vi ste se predali Srpskim vlastima, ali to do danas niste želeli da otkrijete. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nije tako bilo. Odveli su me u Uroševac/Ferizaj. Moj prvi razgovor je bio u Uroševcu/Ferizaj.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ali zašto onda ovaj izveštaj ništa ne govori o tome da ste prvo zaustavljeni na kontrolnom punktu u Uroševcu/Ferizaj jer niste imali dokumenta kod sebe i tako dalje? Nemo pomena o tome u ovoj izjavi ili izveštaju, da budem precizniji?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja sam dao dve izjave Srbima. Prvu sam dao kada sam bio zaustavljen od Policije, bio sam zajedno sa svojim rođakom, a drugi put sam kada sam otišao u... kada sam bio u policijskoj stanici. A istina je da sam zaustavljen u Uroševcu/Ferizaj. Istina je da me je zaustavila Policija u Uroševcu/Ferizaj i odveden u SUP, a isti inspektor je bio i drugi put... i prvi i drugi put.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Doći ćemo do inspektora ubrzo. Činjenica je da ovaj izveštaj pokriva period od vremena kada ste otišli sa mesta pogubljenja, i da se tu ne pominje da ste bili zaustavljeni na kontrolnom punktu u Uroševcu/Ferizaj jer niste imali dokumenta. Da li me razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, razumem.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li onda možete da objasnite zbog čega oni nemaju nijedan zapis da ste vi zaustavljeni u Uroševcu/Ferizaj, nasuprot onoga da ste se predali Srpskoj policiji u Komoranu/Komoran i da ste zatim odvedeni u Prištinu/Prishtinë, a onda dole u Uroševac/Ferizaj? Zbog čega su ti navodi toliko različiti?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pa, u srpskim izjavama uvek postoje razlike. U to vreme je bilo ratno stanje. Ja ne znam šta su oni tamo napisali, ali znam da su ova imena ovde navedena sa moje strane. I istina je da sam vozilom išao iz Uroševca/Ferizaj za Prištinu/Prishtinë. Bilo nas je četvorica. Čekao sam tamo sat i po kada su oni ušli unutra. Ne znam kada su oni to napisali. Ne mogu da vam kažem kada su to napisali.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Oni su napisali izveštaj, ako pogledate u dokument 030... u vašem slučaju to bi bio dokument koji nosi oznaku ERN broj 0308-3261.

ADVOKAT MANSFIELD: U engleskoj verziji to je dokument koji nosi oznaku ERN broj 0306-6561. Videćete da na vrhu izveštaja stoji datum 5. avgust 1998. godine.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I tu se u prvom paragrafu navodi da ste vi sami došli i da ste prijavili sledeće. Da li vidite to?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vi ste svojevolejno otišli Srpskim vlastima, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dakle, i to je takođe pogrešno, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Šta su tu Srpske vlasti uradile, ja ne znam... dakle, ja nisam otišao. Nije bilo šanse da ja odem u sred noći do Srpskih snaga, a ja čak nisam ni znao da se tamo nalaze Srpske snage. Ja sam im rekao istinu kada su me prvi put pitali: "Da li postoji OVK u Petrovu/Petrovë?" Ja sam odgovorio da ne. Oni su me zatim pitali: "A ko su ljudi u uniformama?" I ja sam rekao da ne znam. Drugi put, kada su me pitali u Uroševcu/Ferizaj, ja sam im ispričao gde sam bio, ali mi oni nisu verovali. I zato su me i povelili iz Uroševca u Prištinu/Prishtinë kako bi pokazao mesto, da potvrdim priču. Čekao sam dva sata u vozilu. Oni su ušli unutra, raspravljali, ne znam. A onda smo otišli u Komorane/Komoran, i onda sam video da je tamo u Komoranu/Komoran bilo jako mnogo Snaga (srpskih).

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da. Molim vas da se fokusirate samo na pitanje kako bi išli nešto brže molim vas. Hvala vam. Ja vam tvrdim da je razlog zašto u izveštaju stoji da ste se vi predali na kontrolnom punktu u blizini Komorana/Komoran taj što ste vi poznavali Srbe... ili je vaša porodica jako dobro poznavala Srpske policijske službenike, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Srpske policajce u Komoranu/Komoran?

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ne. Rekli ste nam da ste dobro znali gde su bili Srpski policajci?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Osim komandira u Štimlju/Shtime koga su svi znali, ja nisam poznavao nijednog srpskog zvaničnika. Nisam siguran gospodine o čemu govorite.

Moj otac nije bio povezan ni sa Vojskom ni sa Policijom, on je bio običan civil. 70 posto mog vremena bio sam izvan zemlje, a 30 posto u zemlji. I samo sam odlazio na lovačke zabave. Ne znam odakle vam to, a mi nismo poznavali nijednog srpskog zvaničnika. Mi nikada nismo bili deo vlasti ili bilo kojih struktura.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li znate šta... šta su neki Srpski policajci rekli za vašu porodicu, njihova saznanja o njoj?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Šta su Srpski policajci rekli je njihov problem.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja vam tvrdim da je to i vaš problem. Sada ću da vam predočim šta je jedan od njih rekao. On se zove Momčilo Sparavalo. Da li ga poznajete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Vidao sam ga, ali nikada nisam sa njim razgovarao.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: On je bio oba puta prisutan kada ste razgovarali sa Srpskim vlastima tokom leta 1998. godine, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: On je bio prisutan, ali on nije razgovarao sa mnom. On je samo slušao Jašovića koji me je ispitivao.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I on kaže da je on... vlastima koje su istraživale ovaj slučaj, kaže da je on lično poznao vašu porodicu: "Oni su bili prijateljski nastrojeni ljudi koji se nisu suprotstavljali Srpskim vlastima. Često bih svratio u njihovu kuću na piće i išao sa njima u lov." Izostavio sam da pomenem imena.

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, to je greška, to... ta osoba, Momčilo Sparavalo nikada nije bio kod nas. On sa nama nije dolazio na lovačke zabave. On nikada nije ni imao pušku da bi mogao da ide u lov. Reč je o drugoj osobi, Radošu Sparavalu, o toj osobi se radi, a on je bio menadžer hotela i njega je zanimao lov. A ovu prvu osobu lov nikada nije zanimao, i ja sa njim nisam nikada pre razgovarao pre onog dana kada sam ga video u Jašovićevoj kancelariji. A i tamo sa njim nisam razgovarao. On bi samo ulazio i izlazio, ulazio i izlazio, sve vreme.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li možete da pretpostavite razlog zbog koga bi ovaj policijski službenik lagao o svojim odnosima sa vašom porodicom?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja sada govorim istinu. Radi se o istom prezimenu, ali su imena različita. To je (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) i on je poznao mog oca, i odlazio je u lov sa mojim ocem i dolazio je u moju kuću. Ali to nije bila osoba o kojoj vi sada govorite. Ja vam to kažem i to je istina.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dragan Jašović, drugi policijski službenik je takođe rekao da je bio pozivan na piće u vašoj porodičnoj kući. Da li vi to negirate?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja ne mogu da kažem da to negiram ili da to prihvatam. Možda je to i bilo tako, ali ja tada nisam bio kod kuće. Većinu vremena sam boravio u inostranstvu. Ali kada sam bio kod kuće, on nikada nije bio u našoj kući dok sam ja bio u njoj. Znam da je jednog puta moj otac imao pištolj bez legalne dozvole za njegovo držanje i da je Dragan Jašović dolazio... u našu kuću kako bi taj pištolj odneo. I u stvari (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...). I vi možete to da proverite, taj deo. A možete i da proverite da li je Dragan Jašović tamo dolazio na piće ili da bi oduzeo pištolj.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja vam samo iznosim ono što je on opisao kako je pozivan na piće, a ne zbog pištolja. Da li me pratite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, to nije tačno.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ponavljam, zbog čega bi on lagao u vezi odnosa sa vašom porodicom?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pa, ukoliko budete pomenuli neku drugu osobu koja je išla u lov sa mojim ocem, ja ću moći onda da kažem... da je ta osoba išla u lov sa mojim ocem, ali ne i Dragan Jašović. Ja ovde ne poričem da je moj otac imao dve lovačke puške, da je pomalo i pio i da je imao prijatelje, prijatelje Srbe pre rata, u Miloševićevo vreme, ali da ih je takođe sačuvao i kasnije. Ja to ne mogu da poričem. Ali te stvari koje mi iznosite sada, ne, to nije bilo tako.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Želim sada da se vratimo na ovu izjavu sa datumom... izveštaj sa datumom od 5. avgusta. Ako možete na vašoj kopiji da okrenete prvu stranicu koja nosi oznaku ERN broj 0083-261, a u engleskoj verziji to je dokument koji nosi oznaku ERN 0306-6561. To je onaj deo gde vi počinjete... to je izveštaj, detaljno navođenje sa imenima svega što vam se dogodilo u Lapušniku/Llapushnik i na planini. Da li imate početak izjave... izveštaja od 5. avgusta?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li se vi slažete da je to jedan detaljan, pažljiv opis onoga što ste im rekli da vam se dogodilo u Lapušniku/Llapushnik kao i na planini, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, upravo je tako.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I ja vam kažem da ste vi do tog vremena, a to je vreme... početkom avgusta meseca, da ste vi imali vremena da se oporavite, da malo razmislite, i ja tvrdim da ste vi u tom vremenu bili u kontaktima sa Srpskim vlastima koje su vam u određenom trenutku obezbedile nova dokumenta. Da li je to tako?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT MANSFIELD: Ne znam... gledam na vreme. Da li bi ovo bio odgovarajući trenutak?

SUDIJA PARKER: Zaista jeste. Mi ćemo da...

(Pretnosno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA PARKER: Sada ćemo da napravimo pauzu. Upravo mi je rečeno da je potrebno da pauza traje pola časa iz tehničkih razloga u vezi transkripta i njegovog redigovanja. Nastavićemo sa radom u 16.15 časova.

(pauza)

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, pitam se da li možemo samo na trenutak da pređemo na privatnu sednicu kako bih nešto razjasnio?

SUDIJA PARKER: Svakako gospodine Mansfield. Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dakle, još uvek se bavimo onim početnim izveštajem Srpskih vlasti od 5. avgusta, a ja bih želeo da se pozabavimo delom izveštaja koji se bavi vašim opisom poslednjeg dana boravka u Lapušnik/Llapushnik i odlaska u planine. Da li me razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Deo u izveštaju koji se bavi tim period u engleskoj verziji nosi oznaku ERN 0306-6562. U albanskoj verziji, koju vi gospodine imate, nosi oznaku ERN 0308-3263, i takođe jedna stranica ispred koja nosi oznaku ERN 0308-3262. Sa tim na umu, da li bi mogli to da pronađete u vašoj albanskoj verziji ove izjave, a koja se nalazi na kraju stranice koja nosi oznaku ERN 0308-32632. Taj deo počinje rečima: "Prema njegovim navodima, negde oko 12.00 časova..." Da li ste našli taj deo vaše izjave?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne još.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: To je otprilike nekih 12 redova od kraja stranice na gore na drugoj stranici vaše izjave u albanskoj verziji. Da li imate drugu stranicu albanske verzije ove izjave, vaše izjave? To bi trebalo da bude negde pri kraju druge stranice?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pronašao sam.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Hvala vam. Samo radi brzine, zamolio bih vas da pratite to sa mnom. Ovde se kaže da je počelo u 12.00 časova 25. jula 1998. godine, vi ste tada rekli Srpskim vlastima da su svi zatvorenici bili izvedeni i postrojeni u dvorištu zatvora i da je onda, na osnovu ove izjave, jedna grupa postrojena u dvorištu i odvedena, i da vi ne znate šta se sa njom dogodilo. To je grupa broj 1 ili Prva grupa. Da li vidite kako ste to opisali?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim kako je opisano u izjavi, ali to nije tačno. Nije tačno da je prva grupa otišla iz dvorišta. Možda je u pitanju problem... poteškoća sa srpskim jezikom. Ja razumem srpski, iako ga ne govorim baš dobro. Mi smo postrojeni bili u dvorištu, to je istina, ali nije tačno da je jedna grupa otišla iz dvorišta, da je tu izvršena podela. Ta je grupa bila odvojena kod stabla višnje. Mora da je u pitanju problem jezičke prirode.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Sada bih želeo da pređem na jednu značajniju fazu, ako mogu? Ako pogledate dalje, vi u albanskoj verziji govorite o Drugoj grupi. I videćete tamo, kako budete čitali, a to je na našoj [engleskoj verziji] četvrtoj stranici, koja nosi oznaku ERN 0306-6563, tu ćete videti da ste rekli, prema ovom zapisniku, da vam je bilo rečeno da idete u planine i da ste pešice krenuli ka mestu *Velika stena*. I vi ste primetili da neki ljudi nisu imali kaiševe na pantalonama, kape, i tako dalje. I spomenuli ste imena. Ja neću da kažem nijedno ime. Opisali ste penjanje uz planinu i šta ste mogli da vidite u daljini, uključujući Kišnu reku/Kishnarekë i Komorane/Komoran. Da li vidite taj opis u izveštaju?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ono što ja tvrdim je ovo: imajući na umu pažljivu prirodu ove izjave date u fazama, ukoliko ste vi samo par dana pre toga videli Çelikua, čije ste ime znali pre vaše otmice, da ste njega videli na planini gde je on pitan šta će da bude sa vama, to bi onda bila stvar koju bi vi sigurno tada ispričali Srbima, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Da sam bio sabran i da (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) nije ubijen, i da nisam sve te stvari tamo video, samo tada bi bio u ... dobro skoncentrisan i sve bi rekao. Ja jako dobro znam da posle tih ubistava nije bilo ničega osim osobe koja sedi ovde u sredini i njegovog prijatelja. Bilo je to znatno kasnije, kako sam već i objasnio, tokom mog razgovora sa istražiteljima. Samo sam tada to spomenuo. Pre toga ja čak nisam ni mislio o osobi koju vi spominjete. Ja sam uveren da u slučaju da se nisu dogodila ubistva, da bih ja onda bio sabran, ali pošto su se dogodila, samo su mi ove dve osobe bile u mislima.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Želim da... pošto ste to pokrenuli, pitanje razgovora sa istražiteljima, vi im to niste rekli kada su vas oni prvi put pitali za to, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tokom prvog puta, znam da sam ga spomenuo. Trebalo bi da pogledate izjavu.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja ću da... izvinjavam se, imam malo poteškoća sa ovim mikrofonom. To je to. Pogledaću prvu izjavu istražitelja koju imamo. Nalazi se u istom svežnju dokumenata.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, molim vas da otvorite prvu stranicu u svežnju dokumenata, a ona nosi oznaku ERN 0323-0787. Vi svedoče imate albansku verziju tog izveštaja koji nosi oznaku ERN 0323-0787. Sačekaću dok se ona ne pronađe. Ponoviću brojeve. Albanska verzija bi trebalo da bude ispred svedoka u svežnju dokumenata koji počinje dokumentom koji nosi oznaku ERN 0323-0790, a engleska verzija počinje sa stranicom koja nosi oznaku ERN 0323-0787.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Gospodine, da li imate albansku verziju vaše izjave?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dakle, vi ste juče govorili o ovoj izjavi i rekli ste da je ona uzeta i na albanskom i na engleskom jeziku. Datum koji tu vidite je 20. avgust 2000. godine. Drugim rečima, dve godine kasnije. To je izjava za koju ja tvrdim da ponovo niste pomenuli ime *Çeliku*, niti da ste pomenuli neki događaj u planinama kada je Shala prišao komandantu Çelikuu. Da li me razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, razumem vas dobro.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li onda možete da objasnite zbog čega dve godine posle ubistava, dve godine kasnije, kada ste bili nešto smireniji i kada ste odlučili da o ovome obavestite Centralnu jedinicu za kriminalističke istrage, zbog čega nikada niste spomenuli događaj na planini ili ime *Çeliku*?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ovde nije bilo nijednog drugog razloga osim činjenice da se sećam da sam spomenuo njegovo ime samo jednom pre kidnapovanja. Drugo, kada sam ga video drugi put, ja ga nisam poznavao - kao što sam i opisao u svojoj izjavi. I kada su me pitali da li su tokom ubijanja bili samo Shala i Murrizi... a treći vojnik nam se pridružio na pola puta do drveta višnje. Trećeg vojnika im je dodelio komandant, ali što se mene tiče, niti tog dana, pa čak ni danas mi nije od velike važnosti pominjanje

komandanta Çelikua. Za mene je bilo važno da spomenem one ubice koje sam video sopstvenim očima – to je meni bilo važno. Rekao sam da sam prepoznao osobu koju sam video u zatvoru. Što se tiče komandanta Çelikua, ja ga nikada ranije nisam video. On nije poznavao moju porodicu, ja nisam poznavao njegovu. I kada je trebalo ja da dam izjavu Centralnoj jedinici za kriminalističke istrage ili UNMIK-u, mene su pitali: "Ova osoba o kojoj sada govorite, on nije pominjao da ga je komandant tukao?" Ali tokom davanja izjave 2001. godine, kada mi je rečeno da će ovaj predmet biti istražen korak po korak, tada sam ja rekao da smo se sreli sa nekim na pola puta i da je on dodelio još jednog vojnika. I to je bio jedini put... nisam imao više razloga da pominjem stvari vezano za komandanta Çelikua. Ako mogu ovde da dodam, on je možda mogao da spase mog oca i ostale osobe, ali ja sam ga samo pomenuo u tom kontekstu, kao osobu koja je dodelila vojnika Shalai. I to je bilo kako sam ga ja pomenuo. Nema ničeg više vezano za to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Pitanje je bilo zašto niste spomenuli ime Çeliku kada ste prvi put izvestili o ovim stvarima Centralnu jedinicu za kriminalističke istrage? Razlog zbog koga vas pitam je taj što ste pre minut rekli da ste obavestili istražitelje. Sada, šta je istina: da li ste spomenuli to ili niste spomenuli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tačno je da u prvoj izjavi to nisam spomenuo. Tačno je, ali je takođe tačno da znam... znam i razlog zbog čega ga nisam spomenuo. Nisam bio zainteresovan za njega. Nisam smatrao da je on učinio išta loše osim što je Shalai dodelio vojnika. Dakle vojnik, taj treći vojnik je u stvari bio razlog zašto sam ga spomenuo – ko je bio ta osoba koja je dodelila vojnika, i zbog toga sam ga spomenuo. To je ono što se dogodilo tokom mog razgovora sa istražiteljima. Za mene je to bila sasvim prirodna stvar. A ovaj gospodin ovde koji je poznavao mene i moju porodicu i ovaj gospodin u sredini koji je takođe poznavao mene i moju porodicu...

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dugo traje. Vaši su odgovori veoma dugački, a pitanja su veoma kratka. Molim vas da ograničite svoj odgovor na razlog zbog čega niste spomenuli Çelikua. Mogu li sada samo da nastavim? Kada ste sledeće godine došli da se vidite sa istražiteljima, da li ste im rekli da ste čuli ime Çeliku na planini i da ga je izgovorio Shala?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, rekao sam im to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ili ste im rekli da je ono što ste čuli da je Shala rekao bilo: "Komandant dolazi" i da će ga pitati šta sa vama da uradi - bez pominjanja ime Çeliku? Tako je zapisano?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ukoliko će se postavljati pitanja o sledećem razgovoru, zatražio bih da se onda i on stavi pred svedoka kako bi mogao da ga pogleda.

ADVOKAT MANSFIELD: Svakako.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT MANSFIELD: Mogu li samo sa ovim da nastavim za trenutak?

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vidite, nije bilo razloga da ne spomenete Çelikua da je tamo na planini on bio spomenut kada ste prvi put razgovarali sa istražiteljima 2000. godine, zar ne?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mislim da je ovo pitanje postavljeno mnogo puta na mnogo različitih načina i na njega je opširno i detaljno odgovoreno. Mislim da je bilo pitano i da je na njega odgovoreno.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, problem je što su odgovori veoma opširni a ne odgovaraju na pitanja.

SUDIJA PARKER: Meni se čini da je ovo pitanje dobro i istinski filtrirano sa svedokom, i ukoliko zaista nema odgovora na pitanje u svemu što je rečeno, to je ono što vam je potrebno, zar ne?

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja imam još jedno pitanje o ovoj izjavi koja je ispred vas a to je: Možete li da pogledate na početak izjave gde je zabeleženo da prvi put govorite o ovim događajima.

ADVOKAT MANSFIELD: To je na našoj strani koja nosi oznaku ERN 0323-0787.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Molim vas da pogledate u vašu verziju na albanskom jeziku u prvom paragrafu. I ako je to jasno, u prvom paragrafu piše: "Pre dve godine su dvoje ljudi odveli..." i onda se neko spominje, i onda su kasnije vas odveli. A onda stoji sledeća rečenica: "Nisam prepoznao nikoga od ljudi koji su me odveli, zato što su nosili maske." Da li vidite tu rečenicu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da li se tu radi o osobi koja je moj bliski rođak? Molim vas da to jasno kažete.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Prvi paragraf prve izjave koju ste vi ikada dali istražiteljima Centralne jedinice za kriminalističke istrage opisuje vašu otmicu 1998. godine i one koji su za to odgovorni. Ono što ste vi rekli istražiteljima jasno je zabeleženo: "Nisam nikoga od ljudi koji su me odveli prepoznao zato što su bili maskirani." Da li vidite tu rečenicu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ali taj deo ne govori o meni.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Sada, da li bi vi... žao mi je što ponovo pitam, ali ja vam kažem da vi ne slušate dovoljno pažljivo ili da ne pokušavate da shvatite šta je napisano, osim ukoliko na albanskom jeziku prevod nije pogrešan. U engleskoj verziji se nalazi rečenica u kojoj piše: "Nisam nikog od ljudi koji su me odveli prepoznao..." reč je o vama svedoče "...zato što su bili maskirani." Da li sada vidite tu rečenicu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja gledam u taj deo, ali se to ne odnosi na mene. Tu se ne govori o meni. Sačekajte. Sada sam pronašao.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Samo kako bih bio siguran... ponovo, žao mi je što oduzimam vreme, ali želim da budem oprezan po pitanju koji je broj te stranice. Prva stranica... odnosno paragraf u našoj verziji nosi oznaku ERN 0323-0790 i piše na albanskom jeziku i trebalo bi da bude rečenica koja počinje sa (albanski izraz) i tako dalje, a završava sa izrazom "maskuar" što je rekao bih izraz "maskirani". Dakle, vi vidite tu rečenicu, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Da. Ovde...

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Sačekajte. Samo ću da vas pitam da li vidite tu rečenicu i šta u toj rečenici na albanskom jeziku piše, a onda ćemo to da prevedemo kako bi bili sigurni da to piše. Možete li molim vas to da pročitate, kako bi onda to preveli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ako govorimo sada o ova dva reda: "Pre dve godine, neki ljudi..." onda taj deo ne govori o meni i ne tiče se mene. A za ovaj drugi red molim vas ako bi mogli da predemo na privatnu sednicu gde bih to objasnio u pojedinostima kako bi ta stvar svima bila jasna?

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, mislim da nema potrebe da se ide na zatvorenu sednicu. Ili se rečenica koja glasi: "Nisam nikog od ljudi koji su me odveli prepoznao zato što su bili maskirani." Tamo nalazi ili nije tamo.

SUDIJA PARKER: Ja pretpostavljam da ono što svedok ima na umu jeste da nam kaže zašto.

ADVOKAT MANSFIELD: Da.

SUDIJA PARKER: Mislim da tu možda postoje neke kulturološke razlike između onoga kako ste vi navikli da postavljate pitanja i da dobijate odgovore i onog kako svedok smatra da bi trebalo da odgovori. Ukoliko želite da nastavite sa tim pitanjem, mislim da bi trebalo da predemo na zatvorenu sednicu i da vidimo kakvo će biti pitanje a kakav odgovor.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, mislim da shvatam poteškoće, ali je pitanje bilo jednostavno: da li vidite tu rečenicu? I ja sam mislio da je rekao...

SUDIJA PARKER: Pokušajte ponovo gospodine Mansfield.

ADVOKAT MANSFIELD: Ja još nisam došao do pitanja zašto, jer bih želeo da budem siguran da govorimo o pravoj rečenici.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Dakle, svedoče, ponovo ću vam postaviti pitanje da li u albanskoj verziji postoji rečenica koja glasi: " Ja..." dakle to ste vi svedoče "...nisam nikog od ljudi koji su me odveli prepoznao zato što su bili maskirani." Da li postoji takva rečenica na albanskom jeziku u ovoj izjavi?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Ako samo hoćete da mi dopustite da sada odgovorim.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Plašim se da...

prevodioci: Molimo vas mikrofon.

ADVOKAT MANSFIELD: Shvatam, izvinjavam se. To sam radim, ali očigledno i drugi to čine.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Vi... pitanje je jednostavno bilo da li je ili nije ta rečenica tamo. Dakle, da li je to rečenica koju ste rekli istražiteljima? Da ili ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Rečenica jeste tu, ali ta rečenica se odnosi na prvu osobu koja je kidnapovana. I osoba koja se ovde pominje, iako mi niste dozvolili da to objasnim na privatnoj sednici, objasniću vam to sada. Dve nedelje pre mog kidnapovanja,

(...) (Izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...) on je kidnapovan od strane dvojice maskiranih lica, a dve nedelje kasnije sam i ja bio otet.

TUŽILAC WHITING: Upravo sam nameravao da predložim da pređemo na zatvorenu sednicu jer...

ADVOKAT MANSFIELD: Da, u redu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Želim da vas pitam o 2001. godini kada ste odveli istražitelje Centralne jedinice za kriminalističke istrage u Lapušnik/Llapushnik. Da li se sećate tog događaja?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. 2001. godine, da... ne u Lapušnik/Llapushnik, ali sam ih 2001. godine odveo pravo na mesto pogubljenja, po mom sećanju.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Pitanje koje imam za vas je sledeće: da li ste rekli ijednom istražitelju da ste vi u stvari već bili u Lapušniku/Llapushnik sa Srpskim vlastima?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li se sećate kada ste vi prvi put otkrili da ste već bili u Lapušniku/Llapushnik sa Srpskim vlastima tokom avgusta meseca 1998. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Sećam se, iako ne znam precizno vreme.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Zašto to niste ranije otkrili nego tada kada ste otkrili... zašto im niste rekli da ste vi u stvari već bili u Lapušniku/Llapushnik sa Srbima?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To im nisam rekao jer se u to vreme tokom rata, kao i pre rata veoma dobro znalo šta su učinile Srpske vlasti, šta je učinio Srpski režim. Tako da za mene nije bila ispravna stvar da to kažem, jer u to vreme Srpskih vlasti više nije bilo na Kosovu/Kosovë. Dakle, za mene je bilo važno da kažem šta se dogodilo i da izvedem pred lice pravde one koji su počinili zločin. To je bio razlog zašto. Kada mi je pokazana izjava, meni je rečeno: "Uzeli smo ovu izjavu od Jašovića (Dragan)" iako sam im ja rekao da sam u Uroševcu/Ferizaj bio ispitivan onog prvog puta pre otmice, kao i drugog puta kada sam bio zaustavljen jer nisam imao dokumente kod sebe. Pomenuo sam im ova dva događaja i ove dve izjave koje sam dao u Uroševcu/Ferizaj. Onda su me oni pitali: "Da li je to vaša izjava?" Ja sam odgovorio da jeste. "Da li ste je pročitali?" Rekao sam. "Ne, nisam. – Da li ste je potpisali?" Rekao sam da sam potpisao. "Da li mislite da postoje neke greške?" Ja sam rekao: "Pa možda, obzirom da nisam pročitao." Oni su mi rekli da su je preveli na albanski jezik. Ja sam je pročitao. Bilo je mnogo grešaka, nekih dopuna onom što sam rekao – nešto što ja nisam rekao. To je to.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ponovo vas molim da se u odgovorima ograničite na konkretno postavljeno pitanje. A pitanje je bilo: zašto niste otkrili činjenicu

da ste već bili u Lapušniku/Llapushnik? Šta nije bilo u redu oko vaše posete Lapušniku/Llapushnik sa Srbima?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To sam rekao zato što sve što je bilo u vezi sa Srbima u to vreme nije bilo dobro prihvaćeno među stanovništvom na Kosovu/Kosovë. Rat samo što nije bio počeo, ljudi su izbegavali Srbe. Mnogi iz moje porodice, a da ne govorim o drugima koje nisam poznao su mogli nešto da kažu, tako da oni u stvari nisu znali kako sam ja otišao sa njima tamo i zašto su me tamo odveli (Srbi). I zbog toga ja to nisam spomenuo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Mi sada govorimo o vremenu koje je daleko posle svršetka rata. Mi govorimo o 2001. i 2002. godini. Šta nije bilo u redu da se kaže istražiteljima da ste vi već bili u okolini Lapušnika/Llapushnik?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne onda, već je to nešto što ni danas ne mogu da kažem zbog moje porodice i prijatelja – da im kažem da su me Srbi odveli u Lapušnik/Llapushnik. Čak ni danas... nije dobro za mene, čak i danas.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ili je, ponavljam, možda pozicija takva da vi ne želite da se pomisli da ste saradivali sa Srpskim vlastima i da ste imali... da je vaša porodica imala prijateljski odnos sa Srpskim vlastima tada. Da li je to u stvari pravi razlog?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Dopustite mi da odgovorim molim vas. Ja ne znam šta vi smatrate pod prijateljskim odnosom sa Srpskim vlastima i saradnjom sa njima. Odgovoriću na ovaj način. (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) nikada nije radio za državu. On je bio fizički radnik (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...). Kada su svi bili otpušteni sa posla, moj otac je bio među tim otpuštenima i nije primao penziju. Mi nismo saradivali sa Policijom. Nismo imali finansijskih sredstava. Obezbeđivali smo se radeći na zemlji, radeći u inostranstvu. I jednostavno, (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) je imao prijatelje Srbe sa kojima je išao u lov – to je bio njegov hobi. On nije mogao sebe da obezbedi, već smo mi morali da radimo kako bi obezbedili čitavu porodicu. I ako pominjete u ovom kontekstu prijateljske odnose sa Srpskim vlastima, onda da, onda može da se kaže da smo imali prijateljske odnose sa Srpskim vlastima. Ali osim u vezi lova, mi nismo saradivali sa Srbima. Ja se ne bojim ovde. Svi moji prijatelji, čitava moja porodica, oni znaju da (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) je bio lovac i u Titovo vreme, i tokom autonomije Kosova/Kosovë, i tokom Miloševićevog perioda. Sada je on mrtav, ali je ostala porodična tradicija i čak (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...).

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Poslednje pitanje o ovoj temi: da li je u grupi ljudi koja je odlazila u lov bilo i policijskih službenika, Srpskih policijskih službenika?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Srpskih policajaca u uniformi nije bilo u toj grupi. (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) čega sam ja bio deo. Nakon posla, mi bi samo produžili u lov. U međuvremenu, jer je ova aktivnost trajala nekih 30 godina, neki od ljudi iz te grupe moguće je da su radili u Policiji. Ali nije naše bilo da im govorimo da li da rade ili da ne rade u Policiji. To je bio samo hobi (lov). Oni nas nisu zanimali. Lov nama nije bila ekonomska zarada, već je to jednostavno bio naš hobi. Bilo je moguće za nas da radimo... da se zaposlimo u državi, da radimo za Vladu, ali nije bilo vreme za to. Nama je bilo rečeno da moramo da bojkotujemo Srpski režim, Vladu koju smo imali i da istrajemo u tome. Mi smo u stvari bili jedini narod na svetu koji je dva puta plaćao porez, Srbima...

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Mogu li još jednom da intervenišem i da vas zamolim da ograničite svoj odgovor na pitanje koje vam je postavljeno. Sledeće pitanje je ovo: rekli ste juče da ste tokom 1998. godine čitali albanske novine, posebno u periodu maja, juna i jula meseca. Da li se sećate da ste to rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, sećam se toga jako dobro. Sećam se da sam čitao novine.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Takođe ste juče izjavili da je rat i učešće raznih grupa u ratu bilo nešto o čemu se govorilo po čitavom selu: u centru sela, u prodavnicama – da se ni o čemu drugom nije govorilo osim o ratu i oslobođenim teritorijama od strane OVK, i tako dalje. To ste vi juče rekli. Da li me pratite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Razumem vas jako dobro.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A sada, tokom tog vremenskog perioda, da li ste na televiziji ili u novinama koje ste čitali, da li ste pročitali ime Čeliku?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne u tim novinama, ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Neko vam je rekao da... neko iz vašeg sela čije ste ime juče naveli, da je osoba koja je možda mogla da pomogne vama u vezi vašeg oca bio komandant Čeliku. Vama je to bilo rečeno pre nego što ste bili oti?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Pre nego što sam kidnapovan, u to vreme sam tražio svog rođaka, a pošto smo sada na javnoj sednici ja ne želim da pominjem imena.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Sada, do sada... i ja nastojim da izbegnem pominjanje imena do sada što se tog perioda tiče. Pošto ste primili informaciju da bi komandant Čeliku mogao da bude važan za vas, da li ste bilo gde naišli na njegovo ime u novinskom članku, izjavi za štampu, u televizijskoj izjavi, bilo gde u sredstvima javnog informisanja?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste videli njegovo fotografiju u tom vremenskom periodu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nikada nisam video nijednu fotografiju, bilo Čelikua ili nekog drugog... bilo koga drugog. Jedino sam video novinske članke i izjave u novinama, to sam čitao.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Kada je reč o emisiji koja je vi kažete bila negde u decembru mesecu 2000. godine ili u januaru mesecu 2001. godine, da li ste vi bili na Kosovu/Kosovë u to vreme?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, bio sam na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Između 1998. godine, u vreme kada ste napustili Kosovo/Kosovë i decembra meseca 2000. godine, koliko ste se puta vraćali na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To je bio drugi put.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A da li možete da nam kažete kada ste se vratili prvi put?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Prvi put je to bilo u avgustu mesecu 2000. godine.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u avgustu mesecu 2000. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U avgustu mesecu 2000. godine ostao sam samo dve nedelje.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: U tom vremenskom periodu vam je saopšteno ime, vi kažete Fatmir Limaj. Da li ste ga tada videli na televiziji?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste sigurni?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, jesam. Nikada ga nisam video.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Kada ste se drugi put vratili, kada je to bilo?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Mislim da je to bilo polovinom... u drugoj polovini decembra meseca.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I koliko ste dugo tada ostali?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Možda tri nedelje ili mesec dana, nisam siguran.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: On je bio... Fatmir Limaj se redovno pojavljivao na televiziji, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nakon tog vremena sam ga često viđao. Nakon što mi je Xheladin Ademaj rekao za njega, posle toga sam ga često viđao na televiziji, u novinama, mnogo puta.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A neke od tih emisija bavile su se i borbama u Lapušniku/Llapushnik, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To sam gledao znatno kasnije, mislim tokom 2002. godine, ali ne tada – o borbama u Lapušniku/Llapushnik.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A kada ste tokom 2002. godine videli emisije koje su govorile o Lapušniku/Llapushnik i o borbama tamo?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nisam siguran kada je to bilo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Koliko dugo ste proveli vremena na Kosovu/Kosovë tokom 2002. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: 2002. godine sam na Kosovu/Kosovë boravio prilično dugo – nekoliko meseci. Da, prilično dugo.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Pored emisija i medija na Kosovu/Kosovë, recite nam da li ste i u zemlji u kojoj ste živeli pratili razvoj događaja na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U vezi Kosova/Kosovë? Da, pokušavao sam da pratim šta se događa koliko god sam mogao. Gledao sam televiziju.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A da li ste u toj zemlji u kojoj ste živeli gledali izveštaje koji su govorili o Fatmiru Limaju?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Možete li da nam pomognete i da nam kažete kada ste prvi put u zemlji u kojoj ste tada živeli videli izveštaje koji su govorili o Fatmiru Limaju?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U drugoj zemlji u kojoj sam živeo je to bilo 2001. godine u novembru mesecu. Krajem novembra meseca sam otišao... iz te druge zemlje i vratio se na Kosovo/Kosovë, gde sam ostao do avgusta meseca 2002. godine – na Kosovo/Kosovë. I od novembra 2001. godine do avgusta meseca 2002. godine sam pročitao mnogo novinskih izveštaja o Fatmiru Limaju, a gledao sam takođe i televizijske izveštaje. Ne mogu tačno da vam kažem kada sam ga prvi put video na televiziji, ali moglo bi da bude u decembru mesecu 2002. godine, jer mi je tada Xheladin Ademaj rekao: "Gledaj televiziju pa ćeš da ga vidiš." Nisam siguran da li sam bio kod kuće ili na Zapadu, ali znam da sam ga video na televiziji kako daje intervju, i tada sam ga prepoznao kao "komandanta". Ali ja sam čitao... kao što sam već rekao, izveštaje, intervjue sa njim. Ukoliko je potrebno, mogu i da vam prepričam neke od tih intervjuja?

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: U ovom trenutku pokušavam da utvrdim vreme kada ste prvi put videli te materijale. Nakon događaja 1999. godine na Kosovo/Kosovë koji su uticali na vašu porodicu, ja ne želim da saznam gde ste vi živeli, ali da li ste čitavu 1999. godinu proveli negde drugde a ne na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Tokom 1999. godine nisam bio na Kosovo/Kosovë, već u inostranstvu.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Tokom te godine, da li ste pročitali ili gledali nešto o Kosovo/Kosovë ili o Fatmiru Limaju – dok ste živeli u inostranstvu tokom 1999. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tokom 1999. godine mogao sam samo da pratim novinske izveštaje drugih zemalja, jer se na Kosovo/Kosovë vodio rat. Mogao sam da razgovaram telefonom sa mojom porodicom, jer sam tada saznao da je moj deda poginuo tokom granatiranja od strane Srba. A onda sledeće (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...). Moja žena sa decom i moja majka su bili tamo. Ja sam pratio ratna dešavanja, pokušavao sam da ostanem u kontaktu sa porodicom, govorio im da napuste Kosovo/Kosovë, sve te stvari.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste u toku te 1999. godine pročitali, videli ili čuli nešto o Fatmiru Limaju?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne u to vreme.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Tamo gde ste živeli, da li ste mogli da pratite televizijski program sa Kosova/Kosovë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne tokom 1999. godine, jer sam u to vreme radio. I samo je jedan rođak, moj blizak rođak znao gde sam bio, niko drugi, jer sam bio izložen velikoj opasnosti. Postojale su pretnje da ću biti ubijen. Nije bilo nikakvih kanala tamo, nikakve televizije. Mogao sam da čitam u novinama svake dve nedelje, ne svaki dan, jer nisam mogao da odlazim u grad. Morao sam mnogo da radim i da budem veoma oprezan, veoma oprezan u to vreme.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste u bilo kom trenutku mogli da pratite kanale... televizijski program sa Kosova/Kosovë kada niste bili na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Možete li molim vas da nam kažete kada je to bilo?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. To je bilo tokom 2000. godine kada sam mogao to da gledam preko televizije i tokom 2001. godine, ali obično subotom i nedeljom, jer nisam mogao da se vraćam kući svaki dan nakon posla.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Da li ste u to vreme vidali Fatmira Limaja na televiziji?

TUŽILAC WHITING: Izvinite...

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne u to vreme.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: A ja tvrdim da je u to vreme bilo puno emisija u kojima se on pominjao i da je mogao da se vidi. Da li vi kažete da ga niste videli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, u to vreme ga nisam video.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I sada na kraju i ovo: da li je vaš stric znao to ime... da li ste mu vi rekli za ime Çeliku?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Moj stric je to saznao istog dana kada i ja od iste osobe iz sela koja nam je to rekla.

SVEDOK L-96: Časni Sude, ja vas ljubazno molim da ukoliko bude nastavio da mi postavlja ovakva pitanja – svi će znati ko sam. Ja ću svakako da odgovorim, ali ukoliko je to moguće, molio bih da se to uradi na zatvorenoj sednici?

SUDIJA PARKER: Da li ćete nastaviti...

ADVOKAT MANSFIELD: Imam samo još jedno pitanje. Mislim da neće biti potrebe da zbog toga idemo na zatvorenu sednicu.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: Ja samo želim da znam da li ste vi rođaku koga ste upravo spomenuli, a koji je bio sa vama kada ste prvi put čuli za ime "Çeliku", da li ste vi njemu rekli kada ste bili oslobođeni, ili kada ste pobjegli i umakli, da li ste vi njemu rekli da ste videli Çelikua?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Rekao sam mu da nam je komandant Çeliku dodelio jednog vojnika. Da ste pratili šta se dešavalo, znali bi da nas ta osoba nije interesovala. Nas je zanimalo da pronađemo ubice. Ta osoba nije učestvovala u ubijanjima. Mi smo tražili ubice. Čak i danas kažem - on me nije tukao. On je možda mogao da sačuva u ovom slučaju (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) jer je mogao da usmeri oružje za vođenje rata a ne da ga koristi protiv nas. Te tri puške su mogle da pucaju u Srpske snage a ne da ubijaju nevine Albance. Ali čak i danas, njegovo ponašanje je bilo takvo da nisam imao potrebu njega da tražim. Shala je takođe možda mogao da... da ne radi ono što je uradio, iako je izvršavao naređenja komandanta. Zato sam i otišao kod njega. Pre tog trenutka, nije me bilo briga ko je bio komandant zone. Videli smo komandanta Luanija, njegovog zamenika. Čuli smo i za komandanta Qerqizija, Ja sam video i Ram Bujeu u Krajmirovcu/Krojmir, Shukri Bujeu i druge.

ADVOKAT MANSFIELD – PITANJE: I zbog svih tih razloga ja želim da vam sugerišem da ako je on bio čovek koji je mogao da spasi (...) (*Izbrisano po nalogu*

Pretnog veća (...) on bi onda bio neko koga bi vi trebalo da spomenete bilo Srbima ili predstavnicima Centralne jedinice za kriminalističke istrage? Da li me pratite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Hvala vam što ste spomenuli imena, iako sam ja pokušavao da ne spominjem imena, jer Sud nije dozvolio da pređemo na zatvorenu sednicu. Hvala vam. Mogu da kažem da se sada osećam u većoj opasnosti, čak većoj nego što sam bio u prošlosti. Da se nisu ubistva dogodila, to bih pomenuo i prvi i drugi i treći put. Kada je došlo do ubistva, samo mi je to bilo u mislima. Nije me zanimalo ko je bio komandant, ko je izdavao naređenja. Mene su zanimale samo ubice. Mi smo se jako potrudili i izložili opasnostima svoje živote kako bi došli ovde. Ja vam sada gospodine govorim šta se dogodilo.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, ja više nemam pitanja, a siguran sam da ova poslednja spominjanja mogu da se rediguju. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Hvala vama gospodine Mansfield. Mislim da bi sada pauza i za svedoka i zbog trake bila veoma dobrodošla. Zastao sam da bi saznao od sudskog službenika da li će 20 minuta biti dovoljno ili je potrebno pola časa.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude...

SUDIJA PARKER: Da gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Ako mogu? Zamolio bih vas da se svedok podseti da može da se napravi brisanje određenih delova. Očigledno je da ga to brine i da je zbog toga uznemiren, i zato mislim da bi to bilo odgovarajuće.

SUDIJA PARKER: Mogu li da vas podsetim gospodine da će ova imena koja se spominju biti uklonjena iz zapisnika, a to se upravo sada dešava. To je ono što ja sada potpisujem na ovim papirima. U njima se naređuje da će svaka stvar koja vas brine biti uklonjena iz zapisnika.

SVEDOK L-96: Hvala vam gospodine.

SUDIJA PARKER: Sada ćemo da napravimo pauzu. Nastavićemo sa radom u 17.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Dobro veče gospodine. Zovem se Gregor Guy-Smith. Ja predstavljam Haradina Balau (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...). Da li razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, to je istina. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...).

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Mi verujemo da ste po tom pitanju pogrešili, potpuno pogrešili. Da li razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pomislio sam da kažete da sam pogrešio. Da li sam u pravu?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Tako je.

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U vezi čega?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi smo na otvorenoj sednici časni Sude...

SUDIJA PARKER: To mi govore sa svih strana...

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se, izvinjavam se još jednom.

SUDIJA PARKER: Preći ćemo na zatvorenu sednicu kako bi mogli da ispitajte stvar.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

(*privatna sednica*)

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Želim sada da pogledate u jedan dokazni predmet bez pominjanja bilo kojih imena koja se nalaze u njemu. To je jedan list papira koji nosi oznaku ERN 0323-0797, za koji verujem da je dokazni predmet broj 108 koji ste vi pripremili. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Onaj pisan crnom olovkom je moj rukopis, a onaj pisan na engleskom jeziku nije moj.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U vezi sa onim rukopisom koji je pisan crnom olovkom, a posebno u vezi sa grupom broj 2, možete li da kažete koliko se tu imena nalazi u grupi? Ne sama imena, već koliko njih?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Trinaest imena.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kako sam ja gospodine razumeo vaše svedočenje, pored ovih 13 imena, trojica pojedinaca su uspela da pobjegnu sa mesta pogubljenja. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. U početku sam ja verovao da je to tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Izvinite. Kada ste rekli "U početku sam ja verovao da je to tačno" da li ste mislili na vreme kada ste dali ovu izjavu 17. avgusta 2001. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Ja sam govorio o početku kada je Shala podelio grupu. Tako sam se ja sećao na osnovu beleške koju sam napravio, ali sam kasnije shvatio da je Alush Luma bio sa prvom grupom i da nije ubijen. Ali mogu jednu stvar da vam kažem. Sećam se mnogo toga. Ja nisam bio tamo kako bi proučavao ili pripremio ispit. To je veoma prosto. Ova imena se nalaze u prvoj grupi, a ova su u drugoj grupi. Ali kasnije, kada sam video Alusha Lumau, kada mi je on objasnio da je otišao sa prvom grupom, tada sam poverovao da je on bio u prvoj grupi a ne u drugoj grupi.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da vas ovo pitam, a možda i grešim u računanju. Izbrojao sam 14 imena a ne 13 imena. Da li sam u pravu oko toga?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U pravu ste. Ja sam izbrojao 13.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Vi ste izbrojali 13. A koliko ih se tamo nalazi?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Sada vidim da ih ima 14.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala vam. Pre nekog trenutka ste rekli da ste napravili beležnicu na osnovu onog što ste doživeli. Da li još uvek imate te beleške?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Imam taj papir ispred sebe. Na koje beleške mislite?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Rekli ste pre nekoliko trenutaka: "Ne. Ja sam govorio o početku kada je Shala podelio grupu. Tako se ja sećam na osnovu beleške koju sam napravio". A ja vas pitam... a ja vas pitam...

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Govorio sam to prema onom što ovde piše, kako sam to zapisao na ovom papiru, jer od tog događaja 1998. godine ja nisam više ni reč zapisao niti ijedno ime osim za Shalau. To je uneto kao beleška, njegovo ime. A što se tiče ljudi koji su mrtvi, za njih nisam ništa unosio.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Rekli ste nam da ste u jednom trenutku shvatili da je jedan od njih... jedna od osoba za koju ste tvrdili da je pobegao bio u stvari u drugoj grupi, je li to tačno – to je bio gospodin Luma?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tako je bilo.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada ste vi tu informaciju preneli Tužilaštvu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja tu informaciju nisam dao Tužilaštvu. Jednom u Prištini/Prishtinë, u Centralnoj jedinici za kriminalističke istrage, zatekli smo se i Alush Luma, i Xheladin Ademaj, i ja sam bio tamo – svi smo bili tamo. I Alush Luma mi se obratio...

SVEDOK L-96: Izvinite što se mešam, ali da li smo na otvorenoj ili na zatvorenoj sednici?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mi smo na otvorenoj sednici. Bio bih zadovoljan da na trenutak odemo na privatnu sednicu jer mi se čini da vam žurite da nastavite sa vašim odgovorom, a pretpostavljam da imate potrebu da to uradite na privatnoj sednici.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U vremenu kada ste razgovarali sa istražiteljima bilo Centralne jedinice za kriminalističke istrage ili drugim, na primer sa istražiteljima Međunarodnog krivičnog suda, da li vam je pokazana izjava Xheladina Ademaja u kojoj on govori da su vaše reči da je on pobjegao – laž?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, niko mi o toj stvari nije ništa rekao. O tome sam gledao na televiziji.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Shvatam. Mislim da ste vi pratili ovaj proces sa velikim interesovanjem. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Koliko god sam bio u prilici, kada su zasedanja bila otvorena za javnost, ali ne sva, već samo kada sam bio u kući – tada sam pratio suđenje.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pa, do sada ste nam rekli za dvojicu svedoka koje ste gledali, a na osnovu odgovora koji ste upravo dali zaključujem da ste vi takođe gledali i svedočenje istražitelja Birkelanda? Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Nisam pratio njegovo svedočenje. Nisam ni gledao niti čuo iskaz Xheladina Ademaja.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pored pojedinaca koji su do sada spomenuti, da li ste takođe pratili i ostale delove ovog suđenja?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne znam o kom delu suđenja govorite. Kada su sednice bile zatvorene, naravno da nisam mogao da ih pratim. A čak i kada su bile javne sednice, ja nisam uvek mogao da ih gledam i pratim to jer sam ja porodični čovek, imam ženu, decu, morao sam svuda da budem, jer je skup život tamo gde sam sada. Morao sam da zarađujem za svoju porodicu. Ne mogu da ostajem kod kuće čitavo vreme.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Možete li molim vas da mi kažete koliko ste dana suđenja vi pratili?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Gledao sam Srbe, pažljivo sam slušao njihova svedočenja.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: To nije odgovor na pitanje koliko dana ste gledali suđenje?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Po danima ne mogu tačno da kažem koliko ih je bilo. Bilo je pauza, zatvorenih sednica, kao što i sami znate kako se stvari ovde odvijaju.

ADVOKAT GUY-SMITH: Preći ću sada na sledeću stvar gospodine, a za to je potrebno da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada vi kažete "ljudi", a pomenuli ste niz gradova, možete li da identifikujete ko su bili ti ljudi, isključujući one po kojima bi vi mogli da budete identifikovani?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Što se imena tiče, da vam kažem ko je rekao ili šta je rekao, ja sa njima nisam imao direktne kontakte. Ali obično kod nas Albanaca se mnoge stvari govore u gostinskim sobama, u čajdžinicama, u kafeterijama. Znaite, vi čujete priče kao što su one da je neko bio komandant ovde, a da je neko drugi bio komandant na nekom drugom mestu. I tako smo i mi čuli ko je bio Agim Murtezi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Potrebno je da na trenutak pređemo na privatnu sednicu i da se odmah zatim vratimo na otvorenu sednicu.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada ste razgovarali sa stricem o informacijama koje je on dobio o tome ko je bio Shala, gde ste vi bili? Ne mislim na konkretno mesto gde ste bili... na određeno geografsko mesto, već da li je to bilo u njegovom prisustvu ili preko telefona?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Prvi put (...) *(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) Onda me je on pitao: "Da li znaš gde je on?" a ja sam mu rekao: "Ne, ne znam gde je on..."

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se. Na trenutak smo bili na otvorenoj sednici. Trebalo bi da budemo na privatnoj sednici.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Vi ste identifikovali Shalau?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kao čoveka sa tamnom kosom, brkovima, visine oko 175 do 180 centimetara i sa tamnom puti. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Kada kažete "tamne puti" da, izgledao je kao neko ko ima tamno lice.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Vi ste gospodine proveli život kao šumar. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja sam bio šumski radnik, a ne šumski čuvar.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I kao šumski radnik vi ste radili ... pomozite mi u ovome... sekli ste stabla, pomerali debla, angažovani ste bili u teškom fizičkom radu. Da li je to tačna pretpostavka?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tačno je da je to bio težak celodnevni rad.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I to je bio posao koji ste radili određeno vreme u svom životu. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Od trenutka kada sam došao u godine da sam mogao da počnem sa radom pa sve do ovog trenutka, i mislim da ću nastaviti da radim isti posao dok sam živ.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I posle određenog vremena koje ste proveli radeći ovaj posao, pretpostavljam da ste stekli određenu snagu stalno dižući težak teret? Da li tako može da se kaže?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne nešto preterano, već kao svaki normalan čovek.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ovaj čovek Shala, koga ste opisali, opisali ste ga kao čoveka iste građe i snage poput vaše. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, on nije bio iste snage. Sada izgleda malo puniji, a u Lapušniku/Llapushnik je bio mršaviji, ali su mu oči iste. Njegove oči su one koje sam video u Lapušniku/Llapushnik. To je ta osoba i nema potrebe da razgovaramo o tome. A što se moje snage tiče, ja ne mogu da kažem da je on snažan kao ja, bar ja tako mislim. Jer kad bih pogledao njega i sebe, mislim da sam ja bio jači od njega.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ali u stvari, mi moramo da nastavimo da razgovaramo o ovom pitanju. I poštujem činjenicu što mislite da ste jači od njega. On je svakako bio čovek kako ste nam ga vi opisali "kršan i blistav". Bio je veoma aktivan u periodu kada ste ga vi viđali. Tačno?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mislim da se pogrešno navodi šta je svedok rekao. On nije... ono što ste nam vi rekli, on ga nije opisao kao "kršnog i blistavog i veoma aktivnog".

SUDIJA PARKER: Mislim da je to postavljeno na način na koji gospodin Guy-Smith postavlja mnoga svoja pitanja – izjava plus pitanje na kraju, je li tačno? Ukoliko ja nisam pogrešno razumeo ono što ste rekli gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam puno časni Sude, tačno je.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da ponovim onda svoje pitanje: Shala je bio veoma aktivan u periodu kada ste ga vi viđali, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne znam... šta vi podrazumevate pod "aktivan"?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pa, vi ste nam rekli... da vidim, to je... oh, sada je 18.40 časova. Vi ste nam rekli da ste ga videli kako je pola časa tukao jednog čoveka štapom. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Sada razumem vaše pitanje. Da, video sam Shalau kako je aktivan i kako prebija ljude. Svaki dan sam ga viđao kada nam je donosio hranu, vodu, kada nas je tukao. To je sve što sam tamo video.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Sada želim da se na trenutak fokusirate na Shalau koji vas je tukao. I kako ste nam rekli, vi ste verujem prvi put videli Shalau da bije nekoga u trajanju od pola časa. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Tukao je Muslia Belincea. Prvo je tukao mene a onda Bajrusha. Zatim sam video da bije Muslia Belincea.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: On je bio aktivan u to vreme. Nije pravio pauze tokom prebijanja, da li sam dobro razumeo?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Kako mislite – ceo dan?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ne. U toku tih pola časa, kako ste nam rekli kada vas je pitao gospodin... izvinite. Izvinite. Kada vas je pitao gospodin Whiting vi ste opisali da ste videli batinanje sa štapom koji je verujem bio širok i dugačak?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, bio je to drveni štap.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I rekli ste nam da je batinjanje trajalo nekih pola časa. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Rekao sam da je trajalo nekih pola sata, ali može biti da je bilo i nešto kraće ili nešto duže. Nisam merio vreme, ali je otprilike oko pola časa.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I tokom tog vremena, ovaj čovek Shala je bez prestanka tukao tu osobu i vi ste to videli? Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Shala ga je udarao tim drvenim štapom, onim koji sam video i koji ste vi pomenuli. On ga je zgrabio i bacio ga sa ulaza jer je gospodin Belince bio veoma star i bolestan. On nije bio u stanju da sam pređe u drugu prostoriju, pa ga je on odvukao u drugu prostoriju i nastavio je da ga bije i u toj drugoj prostoriji. On sledećeg dana nije čak mogao ni da stoji usled prebijanja, a taj Musli Belince je mogao da radi... mogao je pre toga da hoda.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I u vreme kada se to dešavalo, on je sve vreme bio sam, zar ne? A pod tim mislim da je sve vreme bio sam tokom batinanja?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Kada je tukao Musli Belincea, bio je potpuno sam.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: U svim ostalim prebijanjima koja ste opisali, bilo je više stražara u prostoriji kada se to događalo. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Na koja prebijanja mislite? Jer kada su mene tukli, tukli Bajrusha, Shabana Hotija dva puta i Muslia Belincea, ja sam to video. Kada sam ja prebijen, samo me je Shala tukao, a dvojica sa *kalašnjikovima* su bili kod vrata. Kao što sam već ranije rekao, tokom onog drugog prebijanja bilo je i nekih drugih ljudi koje nisam poznavao. Dok su prebijali Musli Belincea, samo ga je Shala tukao. I kako sam rekao, on nije mogao da hoda i Shala ga je odvukao u drugu prostoriju.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada kažete da ga je Shala odvukao u drugu prostoriju, ja to shvatam kao da ga je bez bilo čije pomoći odvukao. Da li ga je podigao? Moje je pitanje: da li je Shala podigao tog čoveka?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Objasniću vam kako ga je odvukao. On ga nije podigao na noge. Čovek je ležao na zemlji, bio je na kolenima, tako da ga Shala nije podigao, nego ga je samo zgrabio i odvukao u drugu prostoriju. Tako je to bilo.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A taj čovek koji je bio odvučen u drugu prostoriju, on je bio težak preko 60 kilograma, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Možda i nešto više, ali njega Shala nije morao čitavog da nosi svojim rukama. On ga je samo vukao. On je bio i na rukama i na nogama, tako da

je pola njegove težine nosio Shala a pola je taj čovek sam sebe nosio dok je hodao... kretao se i rukama i nogama.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A taj čovek Shala, rekli ste nam da je to bilo poslednjeg dana vašeg boravka u logoru kada su on i Murrizi otišli sa vama prema planini Beriša/Berishë. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Bio je vreo dan. Istina?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Bio je vreo dan, veoma topao dan.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A da li je hodanje od Lapušnika/Llapushnik do planine Beriša/Berishë bilo po ravnom terenu ili po brdovitom terenu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Put je u nekim delovima bio ravan. Delom je bio ravan, delom za pešake, a negde i za traktore. Zatim smo napustili glavni put jer je Shala rekao Murriziju da skrene levo. I onda smo jednom stazom išli kroz poljane gde su i traktori mogli da prolaze. I to je bio put kojim smo išli.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li možete da nam kažete je li bilo ili nije uzvišica, ako me razumete šta hoću da kažem, a pošto ste šumski radnik razumete svakako šta vas pitam, od vremena kada ste napustili Lapušnik/Llapushnik do trenutka kada ste stigli do *Velike stene*? Da li se promenila nadmorska visina?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Put iz Lapušnika/Llapushnik je bio... u početku je išao naviše, uzbrdo, a zatim je samo vodio uzbrdo. Onda je na glavnom putu opet bio ravan deo, a zatim smo krenuli nizbrdo, niz padinu i stigli smo do drveta višnje.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hodanje od logora do *Velike stene*, to nije bio lagan put po vrućini, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, to nije bio lagan put. Put je zaista bio težak. I kao što sam već rekao u izjavi, polovina zatvorenika je već bila napola mrtva. Lično mogu da potvrdim da su moj otac i članovi porodice Xhemtafa bili napola mrtvi bez vode, hrane, vezani, pretučeni.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: To je bio dinamičan tempo kretanja. Shala i Murrizi su vas terali napred, zar ne? Oni su nastojali da održe liniju kretanja. Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nije tako bilo. Na šta mislite kada kažete da su nas Shala i Murrizi terali da hodamo? Murrizi je bio na čelu kolone i niko nije mogao da bude ispred njega, a Shala je bio na kraju kolone. I kao što sam juče u izjavi rekao, on nam je kod bunara rekao, upozorio nas je.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Shvatam. Dakle, Murrizi je bio osoba koja je davala tempo hoda. Očigledno da niko nije mogao da prođe Murrizija? Tačno?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Murrizi je bio na čelu kolone i on je stalno bio pod kontrolom... komandom Shalae. Bilo šta da mu je Shala rekao, on se povinovao njegovim naređenjima. Kada bi mu Shala rekao da stane, on bi stao. Kada bi mu rekao da krene, on bi krenuo. Kada bi mu rekao da skrene levo, mi bi skrenuli levo. A u trenutku kada je on... Shala rekao Murriziju... kada je Murrizi rekao Shalai: "U kom pravcu mi idemo, u Klečku/Klečkë ili u Beriše/Berishë?" Tada smo svi znali da, još iz zatvora, da Shala ima veća ovlašćenja od Murrizija.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A sada, Shala...

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: On je bio pod Shalainom komandom.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A sada, Shala... ako sam vas dobro razumeo, Shala vas je u jednom trenutku napustio zajedno sa grupom ljudi i nije ga bilo nekih dva časa. Tačno? Da li se to dogodilo da je Shala otišao sa grupom ljudi?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Shala je sa grupom ljudi, sa prvom grupom otišao na nekih dva časa, ali ne znam precizno vreme jer nisam imao sat, a Murrizi je ostao sa onim vojnikom da pazi na nas.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada je reč o Shalai, kada je Shala otišao sa tom grupom ljudi, da li je on išao uzbrdo ili nizbrdo? Da li znate?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Kod drveta višnjje, oni nisu krenuli uzbrdo ka Beriši/Berishë, već nizbrdo, putem ka Suvoj Reci/Suharekë. Videli smo ih i sa 100 metara daljine, a onda više nismo mogli da ih vidimo jer su zašli u planinu, kroz šumu, i više ih nismo videli.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I posle izvesnog vremena ste videli da se Shala vratio do tog drveta višnjje, zar ne? On se vratio?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Posle određenog vremena se vratio. Seo je sa Murrizijem da se malo odmori. Držao je *kalašnjikov* u krilu. Zapalio je i popušio cigaretu, izvadio je beležnicu iz džepa, jednu malu beležnicu, i rekao: "Ljude koje sad prozovem neka se jave sa 'Ovde'" Onda je počeo da proziva imena. Svi smo stali sa strane kada smo čuli svoja imena.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Doći ćemo do toga. U vreme kada ste išli od logora do stabla višnjje, da li je u tom vremenskom periodu Shala zaustavio grupu i da li je seo da se odmori?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Od zatvora... da li mislite od zatvora?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Tako je.

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Sećam se da smo od zatvora do drveta višnjje tri ili četiri puta se zaustavljali radi odmora jer je bilo veoma teško, posebno kada nosite jednog povređenog zatvorenika. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) kao i još neki stariji ljudi nisu mogli da hodaju, tako da su morali da se odmore kako bi mogli da nastave sa hodanjem.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada... vratiću se sada na... Lapušnik/Llapushnik sa vama na trenutak. Ako sam vas dobro razumeo, vi ste otprilike identifikovali četvoro ili petoro ljudi koje ste tamo videli i za koje tvrdite da su bili stražari ili pripadnici OVK. Recite nam koliko ste tamo videli ljudi koji su bili u uniformi?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Kada je reč o ljudima u uniformi, video sam samo one koji su ulazili u prostoriju u kojoj sam ja bio. Ljudi koje sam video u uniformi su: Shala, Murrizi, Qerqiz, Salihi, koji je bio rođak Qerqizu, i još jedno lice koji se zvao Hoxha.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A sada, pored ovih osoba koje ste upravo naveli, vi ste nam takođe govorili o... idem sada dalje od ove teme... takođe ste nam govorili o trećem vojniku. Da li ste ikada saznali ime te osobe?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Na koga mislite?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Na treću osobu koja se nalazila na mestu pogubljenja, kako ste vi rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne. Nikada nisam saznao kako se on zvao..

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li se sećate da ste razgovarali sa članovima Centralne jedinice za kriminalističke istrage koja se ticala dobijanja informacije od rođaka, bez potrebe da nam sada kažete njegovo ime?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: I vi ste...

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se. Molim vas da na trenutak predemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

Sednica završena u 19.00 h.

Nastavlja se u četvrtak, 27. januara 2005. godine u 14.15. h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje